

SLOVENSKI NAROD

Izjaha vsak dan popoldne izjemni nedelje in praznika. // Inzerati do 80 petih vrst v Din 2, do 100 vrst v Din 2,50, od 100 do 300 vrst v Din 4.—, večji inzerati petih vrst Din 4.—. Popust po dogovoru, inzerati davke posebej. // „Slovenski Narod“ velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— // Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knaževa ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26.

Podružnice: MARIBOR, Grojski trg št. 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 // CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 // JESENICE: Ob kolodvoru 101 // SLOVENI GRADEC, Slomškov trg 5 // Pošta hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

V znaku priprav za vsak primer:

Poskusna mobilizacija v Angliji

Danes so se pričeli v Angliji veliki manevri, ki bodo trajali do konca septembra in imajo značaj poskusne mobilizacije — Pri manevrih bo sodelovala suhozemna vojska, vse vojno letalstvo in aktivna ter rezervna vojna mornarica

London, 31. julija. br. V Angliji so se pričeli z današnjim dnem manevri, največji po obsegu in po številu udeležencev, kar jih je bilo kdajkoli zabeleženih v angleški vojaški zgodovini. Poleg stotisočev novih rekrutov, ki so pred tedni po uveljavljenju zakona o vojaški obveznosti nastopili svoj šestmesečni kadrovi rok, je bilo z današnjim dnem vpoklicanih pod orožje tudi na desettisoč rezervistov vseh vrst orožja, ki bodo absolvirali šesttedenske vežbe in sodelovali pri manevrih, ki bodo trajali tja do srede septembra. V par dneh — do 9. avgusta — bo Anglija v popolni vojni pripravljenosti. To je namreč namen in pomen teh manevrov. Anglija hoče po izvedbi dalekosežnih vojaških reform preizkusiti svojo vojaško silo na kopnem, v zraku in na morju. Istočasno pa je to važna preizkušnja za primer mobilizacije. Izdelan je bil po dolgotrajnih študijah in poskusnih sistemih nagle mobilizacije. V 48 urah hoče postaviti Anglija na noge 1 milijon vojakov.

Obenem s pripadniki teritorialne armade so bili vpoklicani na vežbe tudi rezervni mornarji. Istočasno bo priključenih angleški domovinski fronti 150 rezervnih vojniških ladij. Gre za vojne ladje starejšega tipa, ki so jih nekoliko modernizirali in pa za tovorne parnike, oborožene s topovi in dolocene za pomožno mornarico, ki ima nalogo skrbeti za neoviran dovoz živil in surovin v primeru vojne. Dne 9. avgusta bo vse to brodovje pripravljeno ter ga bo inspiciral sam kralj. Vojno brodovje bo nato odplulo v severovzhodne angleške vode, kjer bodo manevri, ki bodo trajali do konca septembra.

Istočasno bodo kombinirani manevri letalstva in suhozemne vojske v vzhodni in južnovzhodni Angliji. Glavna preizkušnja bo veljala obrambi proti sovražnim letalskim napadom. Pri tem bo sodelovalo tudi okrog 130.000 članov civilne obrambe, prav tako pa večje število francoskih vojniških letal, ki bodo markirala letalski napad na Anglijo.

Vojni minister Hoare Belisha je včeraj inspiciral nekatera taborišča rekrutov. Pri tej priliki je z zadovoljstvom ugotovil, da vlada med rekruti kljub velikim naporom in neugodnemu vremenu dobro razpoloženje. Ze komaj nar tedensko vežbanje je dalo zadovoljive uspehe, ki kažejo, da bo imela Anglija v najkrajšem času vojsko, ki ne bo v ničemer zaostajala za drugimi.

Minister za letalstvo Kingsley Wood je dal „Observerju“ izjavo, v kateri pravi, da se vse svetuje tudi temu, kar sta Anglija in Francija v razmeroma kratkem času ustvarili na polju vojnega letalstva. Letalska produkcija Francije in Anglije ne le dosega, nego že daleč presega produkcijo katerekoli druge države. Kljub temu pa gradita obe zapadni veseliši še vedno nove tovarne za letala, tako da bosta v primeru potrebe lahko zadostili vsaki nalogi. Ceravno so druge države že davno prej začele na veliko graditi letala in so dosegle važne tehnične prednosti, sta Anglija in Francija sedaj vse to ne samo nadoknadili, marveč tudi v tehničnem pogledu nadkraljili vse, kar je bilo doslej znane na tem polju. Anglija in Francija razpolagata z najhitrejšimi in najposobnejšimi letali, a še vedno se preizkušajo novi izumi in nove iznajdbe, ki bodo angleško letalstvo še bolj izpopolnile.

Minister je nato opozoril na važnost tesnega sodelovanja med angleškim in francoskim letalstvom. Ze dosežani množinski poleti vojniških letal v Franciji in obratno so pokazali nepričakovane uspehe, a v kratkem bodo prirejeni poleti, ki bodo dokazali, da je angleško in francosko letalstvo sposobno, da uspešno nastopi v obrambo vseh delov obeh imperijev in vseh zavezniškov mirne fronte. Na koncu je Kingsley Wood poudaril: Mi nimamo nikakih napadalnih in osvajaških namenov. Vse, kar delamo, služi zgolj obrambi miru in zaščiti pred morebitnim napadom. Toda kdorkoli nas bo napadel, bo doživel takšen poraz, kakršnega si neopoučena javnost ne more niti zamisliti. Naj pride karkoli, mi smo pripravljeni!

V londonskih diplomatskih krogih pripisujejo tem manevrom tudi velik mednarodnopolitični pomen in jih tolmačijo kot novo svarilo in dokaz, da je Anglija odločena upreti se slehernemu napadu in poskusni nasilne spremembe sedanjega reda v Evropi.

Kombinirani angleško-egiptski manevri

Aleksandrija, 31. julija. e. Tu se doznava, da se bodo 15. do 17. avgusta vršili veliki manevri v okolici Aleksandrije, pri katerih bodo sodelovale vse angleške in egiptске vojske. Manevri bodo ob oba-ri in bodo kombinirani s sodelovanjem le-

tal. Namen teh manevrov je, dokazati, kako je treba braniti Aleksandrijo pred napadi z morja.

Italijanski manevri v Sredozemlju

Rim, 31. julija. e. Vračajoč se s pomorskih vaj v srednjem delu Sredozemskega

morja, so se italijanske vojne ladje zadržale v svoji vojni luki Taranto. S križarke „Pola“ je izvršil admiral Cagnani pregled vojniških ladij. Med pomorskimi manevri so se vršile tudi kombinirane vaje italijanskega letalstva. Pri letalskih manevrih je sodelovalo 408 letal, ki imajo svoje baze na Siciliji, Sardiniji, Apuliji, v Libiji in na Dodekanazu. Uradno poročilo o teh vajah poudarja, da so polno obremenjena letala izvedla polet na raz-

daljo 1500 km in da je večja eskadra teh letal izvedla tudi uspešno nočno bombardiranje v oddaljenosti več 100 km od svojih oporišč. Letala so preletela skupno okrog 300.000 km nad odprtim morjem, ne da bi se pripetila najmanjša nezgoda. Ti manevri so dokazali, da italijansko zračno brodovje lahko vsak hip zapre vse dohode v Sredozemsko morje in prepreči vsako gibanje sovražne mornarice.

Danes bo govoril Chamberlain o pogajanjih z Rusijo

Sporazum je že dosežen, objavljen pa bo skupno z vojaškim paktom

London, 31. julija. br. Z veliko napetostjo pričakujejo v vseh političnih krogih današnje popoldansko sejo spodnje zbornice, na kateri bo podal ministrski predsednik Chamberlain važno izjavo o moskovskih pogajanjih. Prvotno se napovedovalo, da bo ob tej priliki že objavil sklenitev sporazuma v Moskvi, sedaj pa zatrjujejo, da bi bila taka objava še preuranjena. Rusija želi, da se objavi sporazum šele po končanih vojaških razgovorih, ki se bodo še ta teden pričeli v Moskvi. Zato bo Chamberlain, kakor napovedujejo, orisal samo potek pogajanj in najvažnejše probleme, ki so se pri tem obravnavali ter

napovedal takojšnji odhod angleške in francoske vojaške misije v Moskvo. V poučenih krogih naglašajo, da je sporazum v Moskvi prav za prav že dokončan, da pa mu želi Rusija dati še večji poudarek z istočasno objavo vojaškega pakta. Razgovori vojaških zastopnikov v Moskvi bodo po mnenju londonskih krogov trajali več tednov, ker gre za zelo važne in dalekosežne probleme. Ze sedaj pa je v načelu sklenjeno, da tako politični kakor vojaški pakt stopita takoj v veljavo, če bi potek pogajanj prehiteli mednarodni dogodki.

Irška intervencija v Londonu

Irška vlada se boji, da bi angleške oblasti izgnale vse Irce

London, 31. julija. br. Strogi ukrepi, ki jih je začela izvajati angleška policija proti irskim teroristom na podlagi novega zakona, so izzvali v irskih krogih veliko razburjenje. Mnogo Ircev, ki so že dolga leta živeli v Angliji, zlasti v Londonu, se je prostovoljno izselilo. Policija na ima na spisku sumljivih še okrog 2000 Ircev, proti katerim je uvedena preiskava. One, ki jim ne morejo dokazati niti konkretnega, odpremljajo v manjših skupinah v njihove domovinske občine na Irskem. To postopanje je izzvalo v irskih vladnih krogih bojazan, da bi utegnile na ta način angleške oblasti polagoma izgnati vse Irce.

Zato je irska vlada naročila svojemu zastopniku v Londonu, naj intervenira pri angleški vladi, da ti ukrepi ne bi šli predaleč in da ne bi prizadeli tudi nedolžnih.

ker bi moglo to sicer izzvati nezaželjene posledice v odnosih med Irsko in Anglijo. Irška vlada izrecno naglašajo, da obsoja početje teroristov, ne želi pa, da bi se zaradi tega poslabšali odnosi med Londonom in Dublinom.

London, 31. julija. AA. Havas: Policijski krogi so prepričani, da so se zdaj znebili najaktivnejših članov takozvane irske republikanske armade. Isti krogi naglašajo, da ne bo treba najeti vojne ladje za prevoz sumljivih oseb iz Anglije v Irsko.

London, 31. julija. AA. V zvezi z akcijo irskih teroristov je Scotland Yard ojačil svojo službo v vsej državi. Številne sumljive osebe so bile aretirane, ter se bo z njimi postopalo po zakonu. Nekatere izmed njih ostanejo v zaporu vse dokler teroristična akcija ne bo prenehala.

Pogajanja v Tokiju prekinjena

Anglija je odklonila japonske zahteve, naperjene proti interesom Kitajske — Ogorčenje v japonski javnosti

London, 31. julija. br. Današnji listi poročajo, da so bila pogajanja med Anglijo in Japonijo, ki se vodijo v Tokiju, prekinjena. Anglija je odklonila pretrane japonske zahteve. Na včerajšnjem sestanku obeh delegacij so Japonci postavili zahtevo, da mora Anglija prepovedati v svojih koncesijah na Kitajskem nadaljnjo uporabo kitajskega dolarja kot plačilno sredstvo ter da mora izročiti Japoncem vse srebro in zlato, ki ga imajo Kitajci skritega po bankah v angleških koncesijah. Danes bi se morala pogajanja nadaljevati, toda ker je Anglija odklonila vsako razpravo o tej zahtevi, je japonska vlada današnji sestank nekompromisno odpovedala. Japonci listi hudo napadajo Anglijo zaradi njenega nepopustljivega stališča v tem vprašanju in jo dolže, da je ona kriva, če je prišlo po prvotnem načelnem sporazumu do prekinitve pogajanj. Japonci listi sodijo, da je to predvsem posledica nastopa Amerike, ki je ohranila tudi Anglijo, da se znova odreče sodelovanju z Japonijo na Kitajskem. Protiangleška kampanja na Kitajskem in Japoncem se sedaj še bolj stonjuje. Japonci pa pozivajo sedaj tudi na bojkot Amerike in Francije, češ da vse tri podpirajo Čangkajska in skušajo onemogočiti japonske cilje na Kitajskem.

Tokio, 31. jul. AA. Predstavnik ministrstva za zunanje zadeve je izjavil danes v zvezi s težavami, ki so nastale v toku pogajanj z Angleži glede ureditve vprašanja Tiencina, da je konferenca podobna štiri-

rih bila odložena zato, da lahko obe strani pripravita potrebne predloge. Pododbor bi moral razpravljati o vprašanju obtoka novčanice in srebra. Predstavnik japonske vlade je dodal, da je seja bila odložena na predlog angleških članov konference. Na vprašanje novinarjev, posebno angleških in ameriških o pomenu velikih demonstrativnih povork, ki so se vršile dopoldne v prestolnici, posebno pred angleškim veleposlaništvom in zburanimi ministrom, je odgovoril predstavnik japonske vlade, da je nemogoče preprečiti take demonstracije, ki nastajajo spontano.

Tokio, 31. julija. AA. DNB: Predstavnik japonskega zunanjega ministrstva je glede odpovedi ameriško-japonske trgovinske pogodbe dejal, da ameriška vlada nima glede tega vprašanja nobenih drugih podrobnostnih obvestil razen komentarjev, ki so bili objavljeni v ameriškem tisku. Odpoved pogodbe je prišla nenadoma. V Tokiju so prepričani, da ta korak ameriške vlade ni ostal brez resnega vpliva na sedanje stališče Anglije. Pred odpovedjo so vsi znaki kazali, da je Anglija pripravljena popustiti, sedaj pa zopet odklanja japonske zahteve.

Tokio, 31. julija. AA. (DNB) Japonci cesar je včeraj zapustil Hajamo in se vrnil v Tokio, kjer je sprejel v avdicionu zunanjega ministra Arita, ki mu je poročal o sedanjem stanju angleško-japonskih pogajanj.

Kuluk v Španiji

Madrid, 31. julija. e. Po novi uredbi je za vse španske državljanke od 18 do 50 let uvedeno obvezno 15 dnevno brezplačno delo pri javnih delih za obnovo države. Kdor ne bo hotel delati se bo lahko odvil v denarju.

Burgos, 31. julija. e. Notranji minister Suner je dal Reuterjevemu dopisniku naslednjo izjavo: Vrata Španije so odprta vsem državam, katerim je do našega prijateljstva. Toda to prijateljstvo se ne da doseči po metodah, kakor jih navajajo listi nekaterih držav. Popolnoma zanikajoč poročila, ki so bila objavljena v tujem tisku o notranjih razmerah v Španiji, je minister Suner izjavil: K sreči ne obstojita dve politični fronti, dasi je popolnoma naravno, da prihaja do sporov in grupacij v državi, ki želi napredovati. Primer generala Queipa de Llana je bilo popolnoma enostavno rešen. General Yague pa je daleč od tega, da bi se ločil od nas in je z menoj v najboljših odnosih.

Lepa svečanost

Saint Nazaire, 31. julija. AA. Včeraj so se vršile v Labolu francosko-jugoslovanske spominske svečanosti za padle v svetovni vojni. Svečanostim so prisostvovali z jugoslovanske strani svetnik poslanstva v Parizu Slavko Kojić, polkovnik Savić in šef jugoslovanskega tiskovnega urada v Parizu Vučić. Poleg jugoslovanskih gostov so svečanostim prisostvovali člani mestnega sveta, vodja krajevne skupine Polius d'Orient ter bivših bojevnikov kakor tudi številne druge osebnosti. O priliki svečanosti sta govorila labolski župan ter svetnik poslanstva Slavko Kojić, ki sta naglasila francosko-jugoslovansko prijateljstvo ki se je pred 20 leti pokazalo na bojnem polju. Govornika sta naglasila potrebo ponovnega združenja dobre volje za ohranitev ideje pravice in mednarodne solidarnosti. Polkovnik Savić je predal predstavnikom Polius d'Orient odklovanje njihove zastave. Udeleženci proslave so prisostvovali službi božji pod milim nebom. Zvečer je bil banket, na katerem so bile izrečene zdravice Jugoslaviji in Franciji.

Borba za nov letalski rekord

Washington, 31. julija. AA. Havas: V Springfieldu v državi Illinois se nahajata brata Mudi z letalom že 107 ur v zraku. Upata, da bosta potokla svetovni rekord, ki znaša 218 ur.

Nesreča potniškega letala v Ameriki

Cikago, 31. julija. AA. Včeraj je strmoglavilo tromotorno letalo. Pilot in 11 potnikov so ranjeni.

Omejitev izvoza ameriške pšenice

Washington, 31. julija. AA. (DNB). Kmetijsko ministrstvo je objavilo, da bo letos nemogoče izvoziti predvidene količine pšenice. Cene na svetovnih tržiščih so tako nizke, da bi znesek premij, ki jih je vlada obvezana izplačati ameriškim izvoznikom, presegel finančne možnosti. Zaradi tega se bo moral izvoz omejiti na 50 do 70 milijonov meric. Preteklo leto je ameriška vlada izvozila 110 milijonov meric s povprečno izgubo 27 centimov pri vsaki merici.

Podvojitev kanadske armade

Ottawa, 31. jul. br. Kanadska vlada je objavila uradno poročilo, da se je kanadska armada v zadnjih treh letih podvojila. Poleg podvojenega števila pehotnih polkov ima kanadska armada sedaj tudi 84 bataljonov tankov, dočim pred tremi leti sploh ni imela nobenega. Na oceanski in pacifiški obali so zgrajene močne utrdbe in nameščeno težko topništvo.

Dve izjavi o sporazumu

Zagreb, 31. julija. cr. Preteklo soboto je izjavil ministrski predsednik g. Cvjetković novinarjem v Splitu, da je sporazum s Hrvati na najboljšem potu in da bo podpisan še pred jesenjo. Včeraj pa je v Kupincu sprejel večjo skupino novinarjev in jim na vprašanje, kako je s sporazumom, izjavil: Dobro je. Ko so stili vanj, naj bi jim povedal kakšno podrobnost, se je temu izognil z izjavo, da ne more biti prorok.

Madžarska ostane zvesta politiki osi

Budimpešta, 31. julija. e. Zunanji minister grof Csaky je imel ob priliki otvoritve polletnega semestra na univerzi v Sopronu govor, v katerem je med drugim poudaril, da ostane Madžarska zvesta politiki držav osi Berlin-Rim. Madžarska ostane zvesta svojim prijateljem, ki so ji v kritičnih dneh nudili svojo podporo. Nato je poudarjal, da želi Madžarska živeti v miru in se sporazumeti s svojimi sosedi. Madžarska ne zahteva nemogočih stvari, temveč samo ono, kar lahko zahteva. Madžarska želi živeti v miru in bo, naslanjajoč se na urejenost svojih razmer v državi, tudi nadalje vztrajala pri svoji sedanjosti zunanji politiki, mirno in odločno.

Incident na madžarsko-romunski meji

Budimpešta, 31. julija. br. Madžarska uradna agencija objavlja poročilo o incidentu, ki se je v pretekli noči pripetil na romunsko-madžarski meji. Po tem poročilu so romunski obmejni stražniki iz neznanega vzroka začeli okrog polnoči obstreljevati madžarsko carinarnico pri Hiraletiju. Več krogel je priletelo tudi v bližini se nahajajočo gostilno. Skupno je bilo oddanih 60 strelcev. Uvedena je bila preiskava. Ranjen ni bil nihče.

Iz ČSR

Praga, 31. julija. br. Poluradni list „Die Zeit“ nastopa proti verzijam, ki so razširjene v čeških krogih o ogromnem številu Čehov, ki so internirani v koncentracijskih taboriščih. List naglašajo, da je po uradnih podatkih interniranih samo okrog 40.000 Čehov, ne pa 100.000, kakor se govori. Gre predvsem za bivše narodne poslance, ki so nastopali proti novemu režimu. Med interniranci je tudi mnogo učiteljev, ki se prav tako niso hoteli prilagoditi novim razmeram, ter so hujskali ljudstvo proti nemškim oblastem. Kar se tiče ukinitve čeških šol, pravi list, da so bile ukinjene samo tam, kjer niso več potrebne. Skupno je bilo od septembra lanskega leta do 1. junija letošnjega leta ukinjenih 1600 čeških šol, po večini v sudetskih pokrajinah in tam, kjer jih je bilo zaradi spremenjenih prilik treba nadomestiti z nemškimi. Skupno je bilo po uradnih podatkih ukinjenih osonno pretvorjenih v nemške 3750 razredov. Ukinjeno je tudi eno učiteljske in višja pedagoška šola, na mesto katerih pa so bili osnovani enaki nemški zavodi. List svari pred razširjenjem neresničnih podatkov in napoveduje najstrožje ukrepe oblasti.

Argentinski protest proti tuji propagandi

Buenos Aires, 31. julija. br. Argentinski zunanji minister Cantillo je včeraj sprejel odpravnika poslov nemškega poslanstva in imel z njim daljši razgovor. V poučenih krogih zatrjujejo, da je argentinski zunanji minister opozoril zastopnika Nemčije, da bo argentinska vlada z vso odločnostjo nastopila proti nepravilni propagandi, ki ji širijo gotovi tuji elementi. Protestiral je tudi proti napadom v nemškem tisku.

Strogi ukrepi proti sumljivim tujcem v Ameriki

Washington, 31. julija. e. Poslanski dom je izglasoval zakon proti tujcem. S tem zakonom so poostrene odredbe o izgonu zaradi vohunstva, zaradi članstva v anarhističnih društvih itd. Vsem tujcem v Združenih državah bodo posneli prstne odte. Stavljen je bil tudi predlog, da se omili del zakona, ki predvideva kaznen za vse osebe, ki bi vojaške in mornarske nagovarjale k nepokornosti. Toda predlog je bil odklonjen z večino 115 proti 80 glasovom. Ta del zakona vsebuje tudi oblastilo, da lahko državna oblast zaprejo prevratno literaturo in predvideva tudi zapor kazni do 10 let in globo 10.000 dolarjev za širjenje take literature.

Borzna poročila.

Oruž. 31. julija. Beograd 10.—, Paris 11.7425, London 20.75, New York 443.25, Bruselj 75.30, Milan 23.31, Amsterdam 235.70, Berlin 177.90, Praga 15.15, Varšava 23.40, Sofija 5.40, Bakarska 3.24.

Čitajte, širite, naročajte „Slovenski Narod“

